

Årsberetning og regnskap 2018

Coop Hordaland SA

coop
litt ditt

Spar penger som Coop-medlem og nyt alle fordelene medlemskapet gir deg

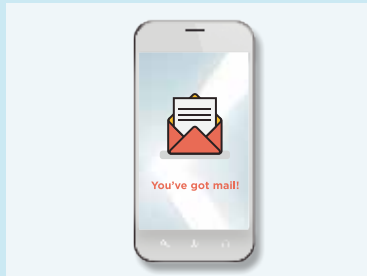

HUSK Å BRUK MEDLEMSKORTET ELLER APPEN HVER GANG DU HANDLER

Kjøpeutbytte på dagligvare og faghandel

Skann medlemskortet i kassen så får du kjøpeutbytte på det du handler.

Få de beste tilbudene først!

Gå inn på coop.no/minside og gi ditt samtykke til å få informasjon og tilbud via e-post.

Coop verdikuponger: Skreddersydde tilbud til deg

Forutsetter samtykke til analyse av kjøpsdata. Har du ikke gitt samtykke gjør du det på coop.no/minside

Spar store summer på kjente merkevarer

Flere ganger i året får du muligheten til å handle kjente merkevarer av høy kvalitet til utrolig lave medlemspriser.

Coop HotellKupp i storby

fra 408 kroner pr. person pr. natt.
Frokost inkludert.

Bestill på 64 87 50 00 eller les mer på coop.no/hotellkupp

Medlemsrabatt på alle forestillinger

50/100 kroner i rabatt på ordinær pris.
Gjelder på forestillinger over hele landet.

Les mer på coop.no/riksteatret

Få 1,5 % medlemsbonus på forsikringene dine

Som medlem i Coop får du 1,5 % medlemsbonus på dine skadeforsikringer hos If.

Kontakt If på 2149 2400 eller if.no/coop

55 øre pr. liter i fast drivstoffbonus

Husk å dra medlemskortet ditt før betalingskortet når du tanker.

Les mer om tilbudet på coop.no/medlem

Få medlemsbonus på alle kjøp – overalt*

1 % medlemsbonus

Søk i dag på coop.no/mastercard

45 øre pr. liter i fast drivstoffbonus** hos Circle K og Best-stasjoner

Les mer om tilbudet på coop.no/medlem
På 1-2-3 og våre andre automatstasjoner er medlemsbonusen** 20 øre pr. liter.

Vi utvider tilbudet på digitale aviser

Nå får du 5 % medlemsbonus på digitale abonnement fra Aftenposten, Bergens Tidende, Stavanger Aftenblad og Fædrelandsvennen. Gå inn på coop.no/digitale-aviser for bestilling og mer informasjon.

Få 2 % medlemsbonus på strømmen du bruker!

I tillegg får du 200 kroner i velkomstbonus

Bytt i dag! Send «Strøm» til 2330, eller ring 38 60 85 00.

*Gjelder ikke i konkurrerende dagligvarebutikker. Effektiv rente er 26,17 % (basert på et eksempel på kr 15.000 nedbetalt over 12 måneder. Kostnad kr 1.500,79. Samlet kredittbeløp er på kr 16.500,79). **Gjelder ikke avgiftsfri diesel.

STYRETS ÅRSMELDING 2018

Selskapet er morselskap i konsernet Coop Hordaland. Hovedtyngden av virksomheten i konsernet er salg av handelsvarer til medlemmer og kunder. Coop Hordaland SA selger dagligvarer og byggevarer, elektriske artikler, sport, klær og sko.

Coop Hordaland SA ble etablert i 2001 etter en fusjon med 6 selvstendige samvirkelag.

Hovedkontoret ligger på Kokstad i Bergen. Coop Hordaland SA driv i dag 42 butikker innenfor kjedekonseptene til Coop. Coop Hordaland SA har butikker i Hordaland samt i Flåm og Vik i Sogn.

Coop Eiendom Vest AS er et holdingselskap som har ti heleide datterselskap som hver eier en næringseiendom for utleie, i hovedsak konsernintern leie til Coop Hordaland SA. Gjennom Coop Eiendom AS sikrer selskapet seg tilgang til lokaler i attraktive områder.

Videre ble Coop Hordaland Eiendom AS etablert høsten 2016, hvor selskapet er eid 50/50 med Coop Norge Eiendom. Dette selskapet kjøpte kjøpesenteret Horisont i januar 2017.

2018

I en årrekke har dagligvarebransjen i Norge vært dominert av noen få, store aktører, hvorav Coop har vært nummer to målt etter volum og markedsandel. I Hordaland har Coop en markedsandel på 23,8% i 2018. I de senere årene har flere nye aktører etablert seg i dagligvarebransjen. Det handler om nye kanaler av ulike netthandelsløsninger, kombinert med varianter av at kunden henter varene på utleveringspunkter eller får varene levert hjemme. For byggevarer har Coop Hordaland en meget sterk posisjon i «gjør-det-selv» markedet med ca. 60 % markedsandel i Hordaland.

Dagligvarer som utgjør 83 % av total omsetningen i Coop Hordaland, økte med 2 % mot fjoråret, samt mot sammenlignbare butikker på 1,7%. Den generelle markedsveksten innenfor dagligvarer var på 2,7% i Norge og 2,6% i Hordaland. Innenfor Bygg hadde Coop Hordaland en vekst på 4,6 % mot en markedsvekst i vårt område på 5,8%.

Det har vært flere viktige hendelser i 2018. Obs Horisont ble ombygget i januar, åpning av ny Extra butikk Extra Haukedalen i november samtidig som Prix Prestestien ble omprofilert til Extra. Videre har det pågått arbeid med re-åpning av vår butikk på Søreide i nye lokaler. Extra Søreide åpner i mars 2019. Coop Hordaland og datterselskapet Bergen Logistikkbygg har vært i rettsak med NorgesGruppen angående muligheten for å etablere dagligvarer butikk på Midtun. Rettskraftig dom er nå avsatt med den konklusjon at Coop Hordaland har muligheten til å etablere dagligvarer i lokalene på Midtun.

Sykefraværet har stabilt utvikling og er på 6,2 %. Godt samarbeid med NAV og god jobbing med oppfølging av sykefraværet har medvirket til et lavt sykefravær i 2018. Andel kvinnelige butikksjefer er 40 %. Medarbeidernes motivasjon og kompetanse er avgjørende for god butikkdrift og god kundebehandling. I 2018 er det blitt satset videre på kompetanseutvikling. Coop Hordaland setter kompetanse høyt og vi tror dette gjør en forskjell i dagens konkurransesituasjon. Alle butikkansatte er blitt kurset i «Kunden først». Interne kursledere har lært opp de butikkansatte til å holde fokus på positive kundemøter i hverdagen.

Resultatet vårt for 2018 er ikke tilfredsstillende. Salgsøkningen har ikke vært tilstrekkelig til å veie opp for lave marginer på dagligvarer og faghandel, et kostbart lønnsoppgjør og økte kapitalkostnader fra investeringer i butikker. I tillegg har selskapet mottatt mindre støtte fra Coop i 2018 i form av etableringsstøtte på MNOK 4,8 sammenlignet med året før. Det må understrekes at flertallet av butikkene leverer gode resultater og at det er større underskudd fra et fåtall butikker som trekker kraftig ned. Ingen eiendomsgevinster er blitt realisert i 2018.

Coop Hordaland SA har en egenkapitalandel på 22,6 %. De siste årene har Coop Hordaland satset på eiendom og økt balansen i konsernet. Dette gir en bokført egenkapital på 19 % i konsernet. Coop Hordaland SA har øg eiendommer med lav historisk kost i regnskapet. Den verdijusterte egenkapitalen i konsernet er på MNOK 579 og utgjør ca. 33 % av verdijustert balanse.

Styret gir honnør til alle som i 2018 har medvirket med stor innsats for å etablere et godt grunnlag for Coop Hordaland SA sin framtid.

STYRET

Styret har i 2018 hatt 8 møter og behandlet 78 saker. De viktigste sakene som har vært behandlet er:

- Årsmelding og årsregnskap.
- Overordnet oppfølging av Coop Hordaland sin løpende drift og økonomi.
- Gjennomgang av større pågående og planlagte prosjekter, samt gjennomgang og godkjenning av større investeringer.
- Budsjett 2019.
- Eiendomsutvikling.
- GDPR – ny personvernlov.
- Samvirkelegets representasjon i ulike fora.
- Valg i butikk - Coop valg.
- Evaluering av administrerende direktør.

ÅRSMØTET

Årsmøtet er Coop Hordaland SA sitt øverste organ med 45 representanter. Av disse representerer 30 personer de medlemsvalgte, mens 15 er valgte av de ansatte. Ordfører er Magnus Johannessen og varaordfører er Gudmund Riple. Ordføreren blir innkalt til alle styremøter og har talerett, men ikke stemmerett.

Årsmøtet har i 2018 hatt 2 ordinære møter og behandlet 17 saker. De viktigste sakene er:

- Årsmelding og årsregnskap for 2017.
- Valg av representanter til styret, kontrollkomité, og hovedvalgkomité.
- Gjennomgang av omsetning og resultat.
- Budsjett for 2019.
- Coop valg.

ØKONOMI

Omsetningen i Coop Hordaland SA økte fra MNOK 3.311 i 2017 til MNOK 3.397 i 2018. Dette innebærer en økning i omsetning på MNOK 85,6 eller 2,6 %. Omsetningsøkningen er en konsekvens av langsiktige investeringer kombinert med den innsats som er lagt ned gjennom hardt arbeid i butikk i flere år.

Konsernet sin samlede netto driftsinntekt ble MNOK 3.397.

Samlet bruttofortjeneste for 2018 er på MNOK 662. Året har vært preget av sterk konkurranse, i perioder pris-krig, med påfølgende betydelige variasjoner i brutto fortjeneste. For året som en helhet ender vi litt opp i prosent i forhold 2017 – bruttofortjeneste på 19,7% kontra 19,3 %. I bruttofortjenesten inngår svinn. Samlet svinn er redusert i forhold til foregående år – samlet svinn er 1,72 % mot 2% i 2017. Vi er særdeles fornøyd med denne utviklingen og den innsatsen våre ansatte har gjort i butikkene.

Netto kontantstrøm fra de operasjonelle aktivitetene i konsernet var MNOK 119,9 i 2018 mot MNOK 44,3 i 2017. Netto kontantstrøm brukt til investeringer var MNOK 60,5 innværende år mot MNOK 197,6 i 2017.

Avskrivninger på balanseførte investeringer i eiendommer, butikkutstyr/ innredninger og annet driftsmateriell ble MNOK 56, en nedgang på MNOK 1,6 sammenlignet med året før. Avskrivningsnivået i Coop Hordaland SA er fremdeles høyt og dette skyldes løpende oppgraderinger av butikkinnredning, teknisk utstyr og dessuten investering i nyetablering/omprofilering av butikker. Styret er godt fornøyd at resultatene av disse investeringene nå også viser seg i regnskapet for selskapet.

Personalkostnadene har økt med 0,7% fra 2017 til 2018. Relatert til omsetning har de økt med 0,4 prosentpoeng i forhold 2017. Det vært arbeidet hardt i butikkene for å bli mer effektive og jobbet rettere. Økt andel lavpris gir press på bruttofortjeneste som må tas igjen i høyere effektivitet.

Enkelte av konsernet sine kostnader er bundet opp mot omsetning, dvs. at disse øker i takt med omsetningsøkningen. Eksempler på dette er husleie, senterkostnader og kjedeavgift. Samtidig har det vært tydelig kostnadsfokus på andre driftskostnader som reparasjoner, vedlikehold, utskifting av utstyr, kjøp og frys. Dette har medført at Andre driftskostnader er stabile på 8,9 % av omsetning i både 2018 og 2017.

Resultatet i konsernet ble positivt med MNOK 0,7 en forverring fra foregående år på MNOK 39,4. Resultatet i Coop Hordaland SA ble negativt med MNOK 1,4. Ingen eiendoms- og aksjegevinst i regnskapet for 2018 sammenlignet med resultatet i 2017 som inkluderer eiendoms- og aksjegevinst på MNOK 35 i morselskapet og tilsvarende MNOK 40 i konsernet.

Verdien av aksjene og fordringene i Kvassnesveien 3 og 5 AS og Vestlundveien 9 AS er avhengig av reguleringsplanene for området. Administrasjonen og styret har stor tro på at planene for området vil bli realisert og at virkelig verdi av eiendommene minst er like stor som bokført verdi.

Likviditeten har hatt en forbedring i 2018. I 2017 var det store investeringer i Horisont Kjøpesenter og Obs Bygg Midtun. Investeringene i 2018 har vært på løpende oppgradering av butikkinnredning, etablering ny Extra Haukedalen og omprofilering av Prix Prestestien til Extra samt ombygning av Obs Horisont. Investeringene ble på MNOK 56,6. Likvide middel har økt fra MNOK 80,5 i 2017 til MNOK 155,6 i 2018. Medlemsinnskudd har økt fra MNOK 645 i 2017 til MNOK 682 i 2018. Topprenten på medlemsinnskudd er 1,75 %. Styret sier seg fornøyd med utviklingen i likviditeten.

Soliditeten i Coop Hordaland SA har hatt en liten nedgang i 2018 fra en egenkapitalandel på 23,9 % i 2017 til en egenkapitalandel på 22,6 % i 2018. Ved å ta hensyn til estimert avkastningskrav på husleie, gir dette en beregnet verdijustert egenkapital på omlag 38 % i morselskapet og om lag 33 % i konsernet.

Totalkapitalen for Coop Hordaland SA ved utgangen av året var MNOK 1.218, sammenlignet med MNOK 1.147 året før. Av en samlet totalkapital på MNOK 1.218 pr. 31.12.18 er 62,6 % finansiert med egenkapital, langsiktig bankgjeld eller langsiktig låneinnskudd fra medlemmene.

Låneinnskudd fra medlemmene har på en annen side ikke en fast avdrags- og forfallsstruktur. Det ser fremdeles ut til at renta vil være lav i tiden fremover, og med de konkurransedyktige rentevilkårene som blir gitt på disse innskuddene, sammen med nye nettbaserte løsninger for kunder, regner en med at innskuddsvolumet vil holde seg. Ut ifra dette, ser styret seg fornøyd med den finansielle situasjonen i selskapet, og vurderer den finansielle situasjonen i selskapet som god.

Totalkapitalen for konsernet ved utgangen av året var MNOK 1.469. Egenkapitalen pr. 31.12.18 utgjorde 19 % av totalkapitalen. 48,6 % av balansen i konsernet er investeringer i varige driftsmiddel for å sikre drift i konsernet sine butikker.

Konsernet og selskapet har som målsetting å opprettholde en sterk finansiell handlefrihet. Egenkapitalen skal tilpasses virksomhetens målsetting, strategi og risikoprofil. Etter styrets vurdering må konsernets og selskapets egenkapital forbedres for å virkeliggjøre besluttede mål og strategier. Styret er opptatt av at Coop Hordaland lykkes med omsetningsvekst som vil være avgjørende for fortsatt lønnsomhetsfremgang. Fremover må det også jobbes med fortsatt forbedringer i svinn, produktivitet og kostnader.

Etter styrets oppfatning gir det fremlagte årsregnskapet et rettviseende bilde av konsernets og selskapets virksomhet og resultat for 2018. Styret bekrefter at grunnlaget for videre drift er tilstede.

Styret er ikke kjent med at det har inntrådt forhold etter regnskapsårets utløp som er av vesentlig betydning for bedømmelsen av konsernets og selskapets stilling.

FREMTIDSUTSIKTER

Den moderate oppgangen i norsk økonomi fortsetter, godt hjulpet av økte petroleumsinvesteringer i 2019. Renten skal videre opp, lønnsveksten blir høyere og arbeidsledighet vil falle litt til.

Det er forventet en vekst i dagligvarebransjen i 2019 på nivå med 2018. Coop Hordaland har flere spennende prosjekter under utvikling og planlegger flere nye etableringer de kommende årene innenfor lavpris dagligvarer.

Netthandel med dagligvarer vil ventelig øke, men utgjør fortsatt bare en marginal andel av totalomsetningen. Innen byggevarer og annen faghandel er netthandelen imidlertid i sterk fremvekst. Dette utfordrer både våre Obsvarehus og butikker. Samtidig gir dette oss i Coop også nye muligheter. Det er stor satsing på utvikling av nye digitale løsninger, slik at salg av våre byggevarer og annen faghandel på nettet kan få økt vekst fremover.

ANSATTE OG LIKESTILLING

Konsernet og selskapet har som mål å være en arbeidsplass som tiltrekker seg og beholder dyktige medarbeidere med like rettigheter og muligheter for kvinner og menn.

Ved utgangen av 2018 hadde konsernet og Coop Hordaland 1.196 ansatte, hvorav alle var ansatt i Coop Hordaland. Dette utgjør 727 årsverk. Totalt har 1.630 personer vært lønnet i Coop Hordaland i løpet av 2018. Gjennom året er 3 medarbeidere blitt uføretrygdet, og 2 medarbeidere gikk av med avtalefestet pensjon. 5 medarbeidere har gått av med alderspensjon. Coop Hordaland har avtale med Sparebanken 1 om obligatorisk tjenestepensjon.

52 % av våre medarbeidere er kvinner. Coop Hordaland har 40 % kvinnelige butikksjefer. 3 av seks medlemmer i ledergruppen er kvinner. Andelen av kvinner i ledende stillinger er god. Det er derfor ikke satt i gang spesielle tiltak med tanke på likestilling i Coop Hordaland. Selskapet vil fortsette arbeidet med å opprettholde den gode balansen mellom kjønnene.

DISKRIMINERING

Selskapet har som mål å være en arbeidsplass hvor det ikke forekommer diskriminering på grunn av etnisitet, nasjonal opprinnelse, avstamning, hudfarge, språk, religion, livssyn eller nedsatt funksjonsevne. Styret vurderer situasjonen som tilfredsstillende, og har derfor ikke ansett det nødvendig å iverksette spesielle tiltak.

HELSE, ARBEIDSMILJØ OG SIKKERHET

Coop Hordaland er en IA bedrift og selskapet har gjennom IA-systemet arbeidet aktivt for å redusere sykefraværet. Sykefraværet i konsernet i 2018 var på 6,2 %. Det lave sykefraværet er oppnådd gjennom godt samarbeid mellom ledelse, tillitsvalgte og NAV. Stort fokus på kompetanse gir økt trygghet i arbeidet og godt arbeidsmiljø. Salgsvekst og oppgradering av butikkene gir våre ansatte stolthet av å jobbe i Coop. Det lave sykefraværet er et resultat av alle tiltak samlet.

Coop Hordaland SA hadde 29 innmeldte yrkesskader i 2018 mot 15 saker i 2017. Økningen i innmeldte saker skyldes i hovedsak at terskelen for å melde inn saker er blitt lavere. Det er ingen indikasjon på at det er flere skader i selskapet.

Konsernet og selskapet har over flere år arbeidet aktivt for å få sykefraværet ned, og det er derfor gledelig å registrere det stabile lave nivået. Bedriften har inngått avtale med flere treningssentre, der våre ansatte får svært gunstige treningstilbud. Det er også inngått avtale med leverandør av helsesko som gir våre ansatte tilgang til helseforebyggende arbeidssko til svært gunstige priser.

Hovedverneombud for 2018 har vært Anne-Karin Skjønhaug. Hun gjennomfører grundige revisjoner av våre rutiner og dokumentasjon på butikkene.

YTRE MILJØ - SAMFUNNSANSVAR

BÆREKRAFT

Arbeidet med bærekraft i Coop i Norge tok mange og synlige steg framover i 2018. Dette viser at omtanke for mennesker, dyr og miljø blir stadig viktigere for Coop, og medeierne. Tiltak for en bærekraftig utvikling skal redusere Coop og samvirkelagenes negative klima- og miljøpåvirkning og bidra til mer anstendige arbeidsforhold for menneskene i verdikjeder som påvirkes av virksomheten.

Coop Norge er samvirkelagenes viktigste samarbeidspartner for å bidra til en mer bærekraftig virksomhet. Coops Norges Års- og bærekraftsrapport beskriver status og resultater for arbeidet med bærekraft i Coop-fellesskapet. Rapporten og ytterligere informasjon finnes på www.coop.no/coop-og-barekraft.

Coop Hordaland SA skal bidra til å styrke det strategiske bærekraftsarbeidet innen de tema som er besluttet:

- Redusert klima- og miljøfotavtrykk.
- Bærekraftige produkt og leverandørkjeder.
- Sunt kosthold og fysisk aktivitet.
- Lokal tilstedeværelse og engasjement.
- Bevisste forbrukere.

Styret i Coop Hordaland ser det som vesentlig/viktig/forretningskritisk at strategiske bærekraftstiltak får enda større plass i virksomheten i tiden som kommer. Bærekraft handler allerede nå om risikoreduksjon, tilgang på viktige råvarer, omdømme og ikke minst om å oppfylle våre medeieres forventninger.

Redusert klima- og miljøfotavtrykk

Energi

Effektivisering av energiforbruk og renovasjon er to helt sentrale områder for å redusere utslipp fra Coop Hordaland virksomhet. På begge områder er det gjennomført vesentlige tiltak i 2018.

Coops mangeårige energiprojekt, E-kutt ble avsluttet, med svært gode resultater.

Brukt emballasje og avfall

Mer effektiv renovasjon er viktig både med hensyn til miljøbelastning og kostnader.

Coop har signert bransjeavtalen for redusert matsvinn. Målsettingen er å redusere mengden mat som blir kastet med 15 % innen 2020 og 30 % innen 2025. Coop Hordaland har implementert Coops null-visjon for kasting av mat, og gjennomfører flere tiltak på området, herunder nedprising av varer med kort holdbarhet. Coop Hordaland samarbeider tett med Matsentral i Bergen for å unngå å kaste mat som nærmere seg utgått dato.

Redusert forbruk av plastbæreposer har vært et områdene som har blitt svært høyt prioritert i 2018. Lansering av nye handlenett med gjenbruksbonus var et populært og virkningsfullt tiltak.

Bærekraftige produkter og leverandørkjeder

Coops egne varer skal være av god kvalitet, vi skal velge bærekraftige råvarer og produksjonen skal ta hensyn til mennesker miljø og dyr. Sertifiserte råvarer og omfattende krav til produksjon i risikoutsatte områder eller bransjer, er viktige ingredienser i Coops systematiske arbeid. Ulike merkeordninger er viktig for å gjøre det enklere for kundene å velge mer miljøvennlig. Änglamark er Coops spydspiss når det gjelder bærekraftige produktserier. Serien utvikles kontinuerlig.

Coop har vært en aktiv pådriver for å bygge det økologiske markedet i Norge i lang tid. Omsetningen av økologiske produkter øker stadig.

Oppmerksomheten om arbeideres rettigheter og uakseptable arbeidsforhold i globale verdikjeder er økende. Dette er bra, og viser hvor viktig det er at Coop stiller krav til, og følger opp leverandører på en risikobasert måte. Også i Norge finnes eksempler på dårlige uakseptable/dårlige arbeidsforhold. Coop har derfor etiske retningslinjer for alle leverandører av varer og tjenester.

Sunt kosthold og fysisk aktivitet

Utvikling av sunne produkter og produktserier er viktig for å bidra til bedre folkehelse. Coop skal bidra til å redusere forbruket av salt, sukker og mettet fett, og til at kundene spiser mer fisk, sjømat, grove kornprodukter, frukt og grønnsaker, i tråd med forpliktelsene Coop har påtatt seg gjennom å signere «Intensjonserklæringen for et sunnere kosthold». Coop Hordaland følger opp de sentrale kampanjene knyttet til sunnere mat, og anser dette som viktig for at samvirkelagets kunder skal kunne velge sunne produkter.

Coop ønsker å inspirere og legge til rette for fysisk aktivitet gjennom flere sponsorsamarbeid og -aktiviteter, tips, råd og inspirasjon på nettsidene «Coop Aktiv» og ikke minst å tilby godt og rimelig treningsutstyr til kundene. Coop Hordaland er stolt sponsor av Åsane fotball, som omfatter 42 lag i alle aldersklasser.

Lokal tilhørighet og engasjement

Lokal tilstedeværelse er en helt sentral del av Coops identitet. Dette skjer både gjennom samvirkelaget og den lokale butikken. Støtte til lokale organisasjoner og aktiviteter er viktig både for Coop og lokalsamfunnet. Coop har den høyeste andelen norskprodusert kjøtt, frukt og grønnsaker og skal være en forutsigbar og langsiktig støttespiller for norsk landbruk, blant annet ved å samarbeide med lokale produsenter.

Bevisste forbrukere

Coop skal gi våre kunder og medeiere mulighet til å velge mer bærekraftig. Vi skal også inspirere til en mer miljøvennlig livsstil. Miljøvennlige produkter, redusert matkasting og redusert plastposeforbruk er konkrete tema som har vært viktige i året som har gått. Gjennom den nasjonale ryddeaksjonen «Coop rydder Norge» delte Coop ut gratis ryddeutstyr slik at nærmere 40 000 frivillige kunne delta på strandrydding våre 2018. Coop Hordaland deltok i aksjonen gjennom utdeling av utstyr i 12 butikker. Coop Hordaland opplever Coop rydder Norge som vellykket og skal delta med 12 butikker også i 2019.

Årets tema for Coops egen miljøpris, Änglamarkprisen var også marin forsøpling. Prisen ble delt ut under Coops høstkonferanse, hvor bærekraft var hovedtema.

DISPONERING AV ÅRETS RESULTAT

Coop Hordaland SA hadde i 2018 et årsresultat i morselskapet på MNOK -1,4. Styret foreslår følgende disponering av årsresultat (alle tall i hele tusen):

	MORSELSKAP	KONSERN
Overført fra annen egenkapital	-1400	
Overført til fond		727
Overført til minoritet		11
Sum overføringer	-1400	738

SLUTTORD

Styret vil takke alle kunder som har handlet i butikkene våre og alle medlemmene som har støttet laget gjennom kjøp og innskudd. Styret vil også takke de ansatte i Coop Hordaland SA og de medlemsvalgte for flott innsats i 2018.

Bergen 31. desember 2018 / 12. mars 2019

Geir Dalland

Geir Dalland
Styreleder

Bjørn Christensen

Bjørn Christensen
Nestleder

Thomas Sandal

Thomas Sandal
Styremedlem - valgt av medlemmene

Trond Lygre

Trond Lygre
Styremedlem - valgt av medlemmene

Hilde Førland

Hilde Førland
Styremedlem - valgt av medlemmene

Catherine Henriksen

Catherine Henriksen
Styremedlem - valgt av de ansatte

Trygve Lerch Dahl

Trygve Lerch Dahl
Styremedlem - valgt av de ansatte

Hilde Klever

Hilde Klever
Styremedlem - valgt av de ansatte

Per Kristian Sandal

Per Kristian Sandal
1. Vararepresentant - valgt av de ansatte

Anne Gerd Tandstad

Anne Gerd Tandstad
1. Vararepresentant - valgt av medlemmene

Lise Skarpås

Lise Skarpås
Konst. Adm.dir.

COOP SIN UTVIKLING I NORGE

Pr. 31.12.2018 var 76 samvirkelag medlemmer av Coop Norge. Det har vært en nedgang i 2018 på 11 lag som følge av 8 fusjoner, 2 avviklinger og 1 utmelding.

Ved utgangen av 2018 var det 1 708 176 medlemmer i norske samvirkelag tilknyttet Coop Norge. Tilsvarende tall for foregående år var 1 627 408.

Samvirkelagene ser ut til å få en samlet omsetning i 2018 på omtrent 45,9 milliarder kroner. Dette er en økning på 2,9 % fra 2017. I tillegg kommer omsetningen fra Norsk Butikkdrift AS, som er eid av Coop Norge SA. Hvis vi inkluderer Norsk Butikkdrift AS, blir den samlede omsetningen på omtrent 53,2 milliarder kroner. Det ser ut til at Coop sin markedsandel har blitt redusert fra 29,7 % i 2017 til 29,4 % i 2018.

MEDLEM OG MEDLEMSDEMOKRATI

Medlemmene våre får delen sin av verdiskapningen i selskapet gjennom utbetalingen av kjøpeutbytte. Den fine utviklingen i antall medlemmer og i medlemskjøp, som har vært tilfelle de senere årene, fortsatte også i 2018. Stadig flere ser fordelen av å melde seg inn som medlem i Coop Hordaland SA, noe som førte til at laget fikk 7.290 nye medlem i 2018. Pr. 31.desember 2018 har Coop Hordaland SA 133.955 medlem.

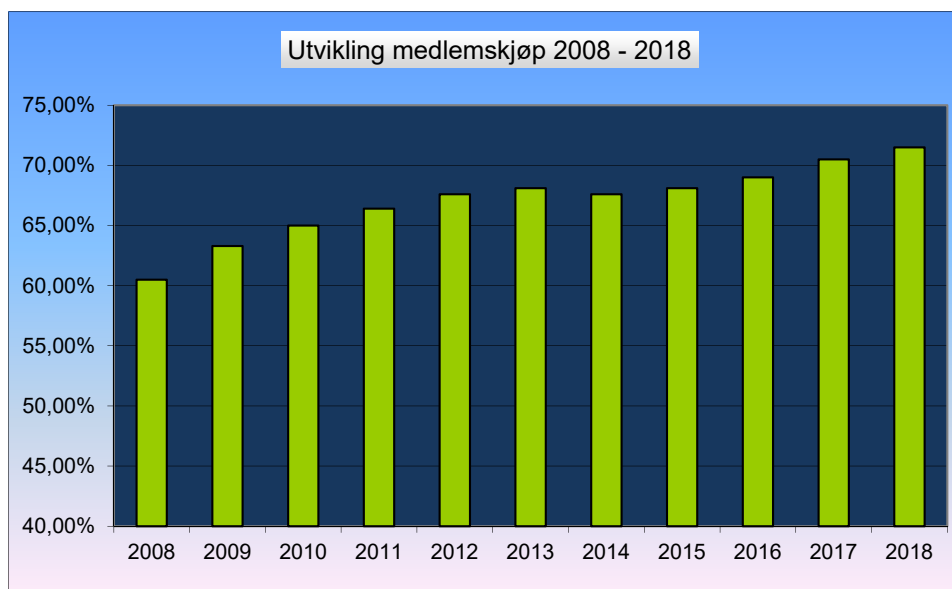
MEDLEMSUTVIKLING PR. REGION I 2018

Region	Tall medlemmar pr. 31.12.2018	Netto endring
Sør	47.108	2.995
Vest	34.793	1.846
Nord	30.975	2.001
Hardanger	3.849	94
Aust	8.455	262
Utenfor Hordaland	8.421	230
Ikke tilordnet	354	-138
Samlet resultat	133.955	7.290

Av den totale omsetning i Coop Hordaland SA ble 71,5 % solgt til medlemmene, som er en økning på 1 % i forhold til 2017. Det er gledelig å se at så mange bruker medlemskortet sitt når de handler i Coop-butikker.

Coop Hordaland sine medeiere mottar 1 % kjøpeutbytte på kjøp i eget og andre samvirkelag. Ved bruk av medlemskortet får medeierne også spesifikke rabatter på varekjøp. I tillegg har Coop et «Verdikupong-program» der medeierne får utvalgte relevante produkter til betydelige lavere pris. Coop Hordaland SA betaler ut MNOK 45,8 inklusive merverdiavgift i kjøpeutbytte til egne medlem. I tillegg kommer MNOK 20,5 fra samarbeidspartnerne våre og MNOK 9,4 i renter. Til sammen er det sett inn MNOK 75,7 på medlemmene sine konti. Dette er en økning på MNOK 10,8.

Sparing på høyrentekonto i Coop Hordaland SA er en medlemsfordel stadig flere benytter. Samvirkelaget følger aktivt med i renteutviklingen og våre rentebetingelser er blant markedets beste. Ved årsskiftet var de totale innskuddene fra medlemmene på MNOK 681,5. Dette er en økning på MNOK 35,9. Innskuddene er garantert med inntil MNOK 2 i Samvirkelagenes Garantifond A/L.

ANSATTE OG KOMPETANSE

Utvikling av kompetanse hos våre ansatte er til enhver tid viktig for å skape fremgang i selskapet. De ansatte skal oppleve arbeidsplassen i Coop Hordaland som attraktiv og positiv. Kompetente og fornøyde ansatte vil gjøre en god jobb slik at kunder trives. Kompetanse og trivselstiltak er derfor en viktig del av vår satsning på kunder og salgsvekst.

Store geografiske avstander og ulike arbeidstider gjør det ofte vanskelig å samle våre medarbeidere. E-læring er derfor blitt et viktig førsteledds opplæringsverktøy for våre butikkansatte.

I 2018 har alle butikkansatte gjennomført kurset «Kunden først» med interne kursledere. Tilbakemeldingene fra kursene er veldig bra. Ansatte som har fått gode tilbakemeldinger fra kundene og fått en «Wow» respons har mottatt et gavekort på kr. 500.

KJEDENE

Coop Hordaland SA driver totalt 42 butikker innenfor ulike kjeder i Coop.

Obs

Storhandel lønner seg!

Obs! Hypermarked er vårt flaggskip og er store varehus. Kjeden er lavpris- og tilbuds-fokusert og kjennetegnes av et stort vareutvalg innenfor dagligvarer og faghandelsvarer. Her finner du alt fra mat, sko, klær og sportsartikler til artikler for hjem og bolig. Lave priser og tilbud er billigere! er kjedens slagord. Coop Hordaland har 4 Obs varehus med en samlet omsetning i 2018 på MNOK 1.347.

**Obs
BYGG**

Kjente merkevarer til lave priser – alltid!

Obs Bygg er Norges ledende byggevarekjede innenfor «gjør-det-selv»- markedet. Kjeden består av store anlegg rettet inn mot forbrukermarkedet. Varehusene har egen «Drive-in» der kundene effektivt og komfortabelt kan kjøre inn og handle trelast og andre byggevarer under tak. Obs Bygg kjennetegnes av lange åpningstider, med bredt vareutvalg av kjente merkevarer til lave priser, enten det er snakk om hus eller hage, store eller små byggeprosjekter. Ved utgangen av året hadde Coop Hordaland 5 Obs Bygg med en omsetning på MNOK 600 i 2018.

X EXTRA

Extra stort utvalg til extra lave priser!

Extra er Coops lavpriskjede med ekstra lave priser. Extra skal være minst like billig som hovedkonkurrentene på lavpris. Her får du dekket ditt behov for dagligvarer med stort fokus på frukt, grønnsaker, ferskvarer og lokal mat. Butikken har også faghandelsvarer som bøker, småelektriske artikler og hjemprodukter. Ny butikk ble åpnet på Haukedalen i Åsane medio november samt at Prix Prestestein ble omprofilert i samme tidspunkt til Extra butikk. Ved utgangen av året hadde Coop Hordaland 18 Extra butikker. Med en samlet omsetning på MNOK 1.153 i 2018.

Smil! Du har gjort en god deal!

Coop Prix er en av Coops to lavpriskjeder med faste lave priser. Her får du dekket dine dagligvarebehov på en billig, rask og effektiv måte. Coop Prix er en nærbutikk med relativt lave priser. Ved utgangen av året hadde Coop Hordaland 6 Prix butikker. Omsetning i 2017 var MNOK 163.

Godt vi har hverandre!

Coop marked er nærbutikkjede med hverdagsvarer til hverdagspriser og består av nærbutikker på mindre steder i Hardanger, Flåm og Stanghelle. Coop Marked er våre nærbutikker i distriktet som skal forsyne våre medlemmer og kunder med det de trenger i sin daglige husholdning med konkurransedyktig stort utvalg, kvalitet, service og pris. Coop Hordaland har 7 butikker innenfor dette konseptet. Samlet omsetning for våre Coop Marked butikker i 2018 ble på MNOK 115.

Din lokale faghandel!

Coop Hordaland SA driv to Byggmix, som er samlokalisert med våre Coop Extra butikker i Vik og i Øystese. Butikkene tilbyr byggevarer, utstyr til hus og hage, hjem-artikler, småelektriske artikler, jernvarer, måling og andre dagligprodukt til hytte og hjem. Samlet omsetning for Byggmix er MNOK 19.

UTVIKLINGSTREKK FOR DETALJHANDELEN

Sterk konkurranse og mindre vekst i «gjør-det-selv» markedet for byggevarer og andre faghandelsområde førte til svakere utvikling innenfor disse områdene i 2018. Trenden ser ut til å holde fram i 2019.

Den sterke konkurransen om dagligvareomsetningen vil fortsette i 2019, og man forventer et tøft år i bransjen. Prisene vil sannsynligvis forholde seg lave, mens lønnsomheten vil bli presset på grunn av sterk priskonkurranse og kostnadsutviklingen. Utviklingen de senere årene med vekst i lavprissegmentet forventes å fortsette i 2019. Dette skaper føringer for hvilken retning Coop Hordaland SA skal gå når det gjelder nyetableringer.

Som i tidligere år vil Coop Hordaland møter den sterke konkurransen med oppgradering av butikknett, etablering av nye butikker, utdanning av de ansatte og bruk av egenarten. Denne satsingen har gitt tydelige resultater gjennom økt omsetning, økning i medlemskjøp og vekst i nye medlemmer.

EIENDOMMER

Ved årsskiftet eier konsernet helt eller delvis 26 eiendommer. Dette inkluderer utviklingseiendommer.

27 av våre butikker er leietakere i egne eiendommer, og vi har i tillegg 30 eksterne leietakere i Coop Hordaland sine eiendommer. Med unntak av eiendommene på Dale og Ytre Arna der deler av utleiearealene står tomme ved årsskiftet, er hele eiendomsmassen vår nå fullt utleid. Av totalt ca. 98.000 kvm utleiearealer blir ca. 54.000 kvm disponert av våre egne butikker.

REPRESENTASJON

Styreleder Geir Dalland, nestleder Bjørn Christensen, styremedlem Hilde Førland og styremedlem Hilde Klever, er medlem av Årsmøte i Coop Norge SA. Geir Dalland er også medlem av styret i Coop Solidaritetsfond og Garantifondet.

Konst. adm.dir Lise Skarpås er styremedlem i Coop Eiendom Vest og Coop Hordaland Eiendom AS. Hun er også medlem i Coop sitt felles kjedestyre. Eiendomssjef Roald Valestrand er styremedlem i Åsane Utvikling AS. Tilsvarende er Økonomidirektør Jens Kvalheim styreleder i Coop Eiendom Vest og styremedlem i Coop Hordaland Eiendom AS.

RESULTATREGNSKAP *(Alle tall i hele tusen kroner)*

KONSERN					MORSELSKAP				
2018	%	2017	%		Note	2018	%	2017	%
DRIFTSINNTEKTER OG DRIFTSKOSTNADER									
3 396 942		3 311 372		Salgsinntekter brutto	1,19,20	3 396 942		3 311 372	
-38 995		-33 040		Kjøpebonus til egne medlemmer	1	-38 995		-33 040	
3 357 947		3 278 332		Salgsinntekter netto		3 357 947		3 278 332	
2 695 978		2 646 163		Varekostnad		2 695 978		2 646 163	
661 969	19,7	632 168	19,3	Bruttofortjeneste		661 968	19,7	632 168	19,3
81 927		115 120		Andre driftsinntekter	19	71 131		104 471	
81 927	2,4	115 120	3,5	Sum andre driftsinntekter		71 131	2,1	104 471	3,2
743 896	22,2	747 288	22,8	Sum driftsinntekter		733 099	21,8	736 639	22,5
DRIFTSKOSTNADER									
383 548	11,4	359 974	11,0	Lønnskostnader	2,10	383 548	11,4	359 974	11,0
66 841	2,0	68 374	2,1	Ordinære avskrivninger	3	55 984	1,7	57 605	1,8
277 436	8,3	273 145	8,3	Andre driftskostnader	2	297 535	8,9	292 201	8,9
727 825	21,7	701 493	21,4	Sum driftskostnader		737 067	21,0	709 780	21,7
16 069	0,5	45 794	1,4	Driftsresultat		-3 968	-0,1	26 859	0,8
FINANSINNTEKTER OG FINANSKOSTNADER									
437		24 278		Andre finansinntekter		11 370		28 636	
5 630		6 244		Renteinntekter		2 368		1 437	
26 112		25 038		Rentekostnader		10 346		9 258	
4 786		1 240		Andel overskudd tilknyttede selskaper	18				
-15 259	-0,5	6 724	0,2	Netto finansresultat		3 392	0,1	20 815	0,6
811	0,0	52 517	1,6	Ordinært resultat før skattekostnad		-576	0,0	47 674	1,5
-74		-12 413		Skattekostnad	11	-824		-12 843	
738	0,0	40 105	1,2	ÅRSRESULTAT		-1 400	0,0	34 832	1,1
727		40 181		Majoritet sin andel					
11		-75		Minoritet sin andel					
Overføringer									
Overført til/fra annen egenkapital						-1 400		34 832	
Sum overføringer						-1 400		34 832	

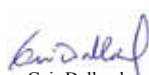
BALANSE *(Alle tall i hele tusen kroner)*

KONSERN					MORSELSKAP				
31.12.18	%	31.12.17	%		Note	31.12.18	%	31.12.17	%
EIENDELER									
ANLEGGSMIDLER									
Immaterielle eiendeler									
4 508		0		Utsatt skattefordel	11	9 615		5 223	
4 508	0,3	0	0,0	Sum immaterielle eiendeler		9 615	0,8	5 223	0,5
Varige driftsmidler									
528 535		516 197		Tomter og bygninger	3,13	102 345		84 108	
185 993		207 224		Driftsløsøre, inventar, verktøy, kontormaskin o.l.	3,13	185 642		206 745	
714 528	48,6	723 421	51,6	Sum varige driftsmidler		287 987	23,6	290 853	25,4
Finansielle anleggsmidler									
34 369		34 369		Andelsinnskudd Coop Norge SA	4	34 369		34 369	
646		146		Investeringer i aksjer og andeler	5	351 104		350 604	
198 108		192 896		Investering i tilknyttede selskaper	18	0		0	
18 568		16 208		Ansvarlige lån til tilknyttede selskaper	5,7	33 196		30 305	
9 287		9 224		Andre fordringer	7,12	9 287		9 224	
260 978	17,8	252 842	18,0	Sum finansielle anleggsmidler		427 956	35,1	424 502	37,0
980 014	66,7	976 263	69,7	Sum anleggsmidler		725 557	59,5	720 578	62,8
OMLØPSMIDLER									
286 969	19,5	287 227	20,5	Varebeholdning	6,13	286 969	23,6	287 227	25,0
Fordringer									
10 768		25 088		Kundefordringer	12	10 082		19 474	
18 387		27 423		Kortsiktige fordringer		40 227		39 194	
29 154	2,0	52 511	3,7	Sum fordringer		50 309	4,1	58 668	5,1
Bankinnskudd, kontanter o.l									
119 408		82 629		Bankinnskudd, kontanter o.l	14	102 097		77 818	
53 460		2 677		Coop Norge SA plasseringskonto		53 491		2 677	
172 867	11,8,1	85 306	6,1	Sum bankinnskudd, kontanter o.l		155 588	12,8	80 495	7,0
488 991	33,3	425 045	30,3	Sum omløpsmidler		492 866	40,5	426 391	37,2
1 469 005	100,0	1 401 307	100,0	SUM EIENDELER		1 218 422	100,0	1 146 968	100,0

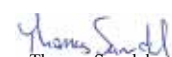
BALANSE *(Alle tall i hele tusen kroner)*

KONSERN				MORSELSKAP					
31.12.18	%	31.12.17	%		Note	31.12.18	%	31.12.17	%
EGENKAPITAL OG GJELD									
EGENKAPITAL									
Innskudd egenkapital									
40 166		37 978		Ansvarsinnskudd	8,9	40 166		37 978	
40 166	2,7	37 978	2,7	Sum innskutt egenkapital		40 166	3,3	37 978	3,3
434	0,0	422	0,0	Minoritet					
Opptjent egenkapital									
0		0		Felleseid ansvarskapital	9	20 926		20 926	
0		0		Reservefond	9	22 821		22 821	
0		0		Utbyttefond	9	35 317		35 317	
0		0		Annen egenkapital	9	157 046		157 046	
238 661		237 934		Fond		-		-	
238 661	16,2	237 934	17,0	Sum opptent egenkapital		234 711	19,3	236 111	20,6
279 261	19,0	276 334	19,7	Sum egenkapital		274 877	22,6	274 089	23,9
GJELD									
Avsetning for forpliktelser									
0		633		Utsatt Skatt		0		0	
8 493		3 059		Pensjonsforpliktelser	10	8 493		3 059	
8 493	0,6	3 693	0,3	Sum avsetning for forpliktelser		8 493	0,7	3 059	0,3
Annen langsiktig gjeld									
235 633		245 748		Gjeld til kredittinstitusjoner	13,17	-		-	
488 564		463 380		Medlemsinnskudd, langsiktige	15,17	488 349		463 249	
724 198	49,3	709 128	50,6	Sum annen langsiktig gjeld		488 349	40,1	463 249	40,4
Kortsiktig gjeld									
72 333		68 345		Varegjeld Coop Norge Handel		67 329		64 233	
5 599		10 333		Betalbar skatt	11	5 599		10 333	
193 179		182 378		Medlemsinnskudd, kortsiktige	15	193 179		182 378	
17 296		12 784		Gjeld til kredittinstitusjoner		0		0	
62 109		55 690		Gjeld til det offentlige		51 342		44 690	
45 366		38 482		Skyldig kjøpebonus		45 366		38 482	
61 172		44 141		Annen kortsiktig gjeld	12,16	83 889		66 455	
457 053	31,1	412 152	29,4	Sum kortsiktig gjeld		446 704	36,7	406 571	35,4
1 189 744	81,0	1 124 973	80,3	Sum gjeld		943 546	77,4	872 879	76,1
1 469 005	100,0	1 401 307	100,0	SUM GJELD OG EGENKAPITAL		1 218 422	100,0	1 146 968	100,0

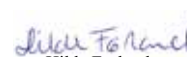
Bergen 31. desember 2018 / 12. mars 2019

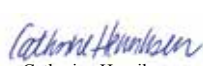

Geir Dalland
Styreleder

Bjørn Christensen
Nestleder

Thomas Sandal
Styremedlem
valgt av medlemmene

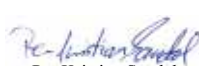

Trond Lygre
Styremedlem
valgt av medlemmene

Hilde Forland
Styremedlem
valgt av medlemmene

Catherine Henriksen
Styremedlem
valgt av de ansatte

Trygve Lerch Dahl
Styremedlem
valgt av de ansatte

Hilde Klever
Styremedlem
valgt av de ansatte

Per Kristian Sandal
1. Vararepresentant
valgt av de ansatte

Anne Gerd Tandstad
1. Vararepresentant
valgt av medlemmene

Lise Skarpås
Konst. Adm.dir.

KONTANTSTRØMANALYSE *(Alle tall i hele tusen kroner)*

KONSERN			MORSELSKAP		
2018	2017		2018	2017	
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter					
812	52 518	+/-	Resultat før skattekostnad	-576	47 673
-9 950	-12 930	-	Betalt skatt/ tilbakebetalt skatt i perioden	-9 950	-12 502
66 841	68 374	+	Ordinære avskrivninger	55 984	57 606
0	-22 639	+/-	(Gev.)/ tap ved avgang anleggsmidler	0	-22 639
258	-3 436	+/-	Endring i varelager	258	-3 436
14 321	-145	+/-	Endring i kundekrav	9 392	-4 147
3 987	-35 354	+/-	Endring i leverandørgjeld	3 096	-39 466
5 433	1 529	+/-	Forskjell mellom kostn.ført pensj. og inn-utbet. i pensj.ordn.	5 434	1 529
-5 212	6 656	+/-	Poster klassifisert som investering eller finans akt.	0	25
43 420	-10 295	+/-	Endring i andre tidsavgrensingsposter	29 874	3 841
119 910	44 278	=	Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	93 512	28 484
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter					
0	9 500	+	Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler	0	9 500
-57 677	-93 481	-	Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-53 118	-86 447
-500	0	+	Innbetalinger ved salg av aksjer og andeler	-500	0
0	0	+	Utbetaling ved kjøp av aksjer og andeler	0	0
0	-80 000	-	Utbetalinger ved kjøp av andre investeringer	0	-80 000
-2 360	-33 625	-	Utbetaling ved kjøp av andre investeringer	-2 891	-18 717
-60 537	-197 606	=	Netto kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter	-56 509	-175 664
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter					
15 201	117 517	+	Innbetalinger ved opptak av ny langsiktig gjeld	25 100	117 517
10 801	-44 354	-	Utbetalinger ved nedbetaling av langsiktig gjeld	10 801	-30 300
0	0	+	Innbetalinger ved opptak av ny kortsiktig gjeld	0	0
0	0	-	Utbetaling ved nedbetaling av kortsiktig gjeld	0	0
2 188	2 281	+/-	Endring i ansvarskapital	2 188	2 281
0	0	-	Utbetaling av renter ansvarsinnskudd	0	0
0	0		Brutto konsernbidrag	0	0
0	0		Avsetning ført direkte mot egenkapitalen	0	0
28 190	75 444	=	Netto kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter	38 089	89 498
87 563	-77 884	=	Netto likviditetsendring gjennom året	75 092	-57 682
85 305	163 189	-	Beholdning av kontanter og kontantekv. 1.1.	80 496	138 178
172 868	85 305	=	Beholdning av kontanter og kontantekv. 31.12	155 588	80 496

NOTER TIL ÅRSREGNSKAP 2018

Note 1 Regnskapsprinsipper

Års- og konsernregnskapet for Coop Hordaland SA består av følgende deler for morselskapet og konsernet:

- Resultatregnskap
- Balanse
- Kontantstrømoppstilling
- Noter
- Konsernregnskap

Årsregnskapet, som er utarbeidet av selskapets styre og ledelse, må leses i sammenheng med årsberetningen og revisjonsberetningen. Når faktiske tall ikke er tilgjengelig/sikre på tidspunktet for regnskapsavleggelsen, tilsier god regnskapsskikk at ledelsen beregner et best mulig estimat for bruk i årsregnskapet. Det kan fremkomme avvik mellom estimerte og faktiske tall.

Grunnleggende prinsipper - vurdering og klassifisering

Årsregnskapet er basert på de grunnleggende prinsipper om historisk kost, sammenlignbarhet, fortsatt drift, kongruens og forsiktighet. Transaksjoner regnskapsføres til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet. Inntekter resultatføres når de er opptjent og kostnader sammenstilles med opptjente inntekter. Når faktiske tall ikke er tilgjengelige på tidspunkt for regnskapsavleggelsen, tilsier god regnskapsskikk at ledelsen beregner et best mulig estimat for bruk i resultatregnskap og balanse. Det kan fremkomme avvik mellom estimerte og faktiske tall.

Eiendeler/gjeld som knytter seg til varekretsløpet og poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen, er klassifisert som omløpsmidler/kortsiktig gjeld. Vurdering av omløpsmidler/kortsiktig gjeld skjer til laveste/høyeste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi. Virkelig verdi er definert som antatt fremtidig salgspris redusert med forventede salgskostnader. Andre eiendeler er klassifisert som anleggsmidler.

Annen langsiktig gjeld og kortsiktig gjeld er vurdert til pålydende beløp.

Leasing

Driftsmidler som leies på betingelser som i det vesentlige overfører økonomisk risiko og kontroll til selskapet (finansiell leasing), balanseføres under varige driftsmidler og tilhørende leieforpliktelse medtas som forpliktelse under rentebærende langsiktig gjeld til nåverdien av leiebetalingene. Driftsmiddelet avskrives planmessig, og forpliktelsen reduseres med betalt leie etter fradrag for beregnet rentekostnad.

Varige driftsmidler

Anleggsmidler blir verdsatt til anskaffelseskost. Anleggsmidler blir avskrevet over forventet, økonomisk levetid. Investeringsstilskudd blir avregnet mot anskaffelseskost og reduserer anskaffelseskost på de anleggsmidlene de er knyttet til. Dersom det finner sted en verdinedgang som ikke er forbigående, blir anleggsmidlet skrevet ned i verdi.

Coop Hordaland SA har betydelige investeringer i varige driftsmidler, immaterielle eiendeler inklusiv goodwill, tilknyttede selskap og datterselskap. Disse anleggsmidlene testes for nedskrivninger når det foreligger indikatorer på mulig verdifall.

Andre aksjer og andeler klassifisert som anleggsmidler

Aksjer og andeler i datterselskaper, felleskontrollert virksomhet og tilknyttet selskap regnskapsføres etter kostmetoden i selskapsregnskapet. Aksjer og mindre investeringer i ansvarlige selskaper og kommandittselskaper hvor selskapet ikke har betydelig innflytelse, er klassifisert som anleggsmidler og er balanseført til anskaffelseskost. Investeringene nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som forventes ikke å være forbigående. Mottatt utbytte fra selskapene inntektsføres som annen finansinntekt.

Andre fordringer klassifisert som anleggsmidler

Andre fordringer er balanseført til anskaffelseskost. Andre fordringer nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som forventes ikke å være forbigående.

Varer

Varer er vurdert til laveste verdi av anskaffelseskost etter FIFO-metoden og netto salgsverdi. Det blir avsatt for ukurans på verdien av varelageret.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringene.

Bankinnskudd, kontanter o.l.

Bankinnskudd, kontanter ol. inkluderer kontanter, bankinnskudd og andre betalingsmidler med forfallsdato som er kortere enn tre måneder fra anskaffelse.

Pensjonsforpliktelser, -midler og pensjonskostnad

AFP-ordning

AFP-ordning er ikke en førtidspensjonsordning, men en livsvarig ytelse. Ordningen er en ytelsesbasert flerforetaksordning. Det er selskapets oppfatning at det foreløpig ikke har tilstrekkelig informasjon om fordeling av pensjonskostnad, pensjonsforpliktelser og -midler i ordningen som muliggjør pålitelig måling innenfor en balansert kost/nytte-vurdering. Selskapet behandler derfor ordningen regnskapsmessig som en innskuddsplan hvor premiebetalinger kostnadsføres løpende. Det gjøres ingen avsetning for forpliktelsene i regnskapet. Slik Fellesordningen har lagt opp finansieringsstrukturen tilknyttet AFP forventes fakturert premie å øke i årene fremover. Når eller hvis tilstrekkelige data foreligger på en tilgjengelig måte slik at beregninger kan foretas, kan det ikke utelukkes at forpliktelsen som må innarbeides vil være betydelig.

Utsatt skatt og skattekostnad

Utsatt skatt beregnes på bakgrunn av midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier ved utgangen av regnskapsåret. Ved beregningen benyttes nominell skattesats. Positive og negative forskjeller vurderes mot hverandre innenfor samme tidsintervall. Visse poster vurderes likevel særskilt, herunder pensjonsforpliktelser. Utsatt skattefordel oppstår dersom en har midlertidige forskjeller som gir opphav til skattemessige fradrag i fremtiden. Årets skattekostnad består av endringer i utsatt skatt og utsatt skattefordel, sammen med betalbar skatt for inntektsåret korrigert for feil i tidligere års beregninger.

Skattekostnaden sammenstilles med regnskapsmessig resultat før skatt. Skatt knyttet til egenkapitaltransaksjoner er ført mot egenkapitalen. Skattekostnaden består av betalbar skatt (skatt på årets direkte skattepliktige inntekt) og endring i netto utsatt skatt. Skattekostnaden er fordelt på ordinært resultat og resultat av ekstraordinære poster i henhold til skattegrunnlaget. Utsatt skatt og utsatt skattefordel er presentert netto i balansen.

Utsatt skattefordel balanseføres bare i den grad det er sannsynlig at det vil være fremtidig skattepliktig overskudd som er stort nok til å nyttiggjøre seg skattefordelen enten ved at enheten har vist overskudd nylig eller ved at det er identifisert eiendeler med merverdier.

Da eiendommene er eiet gjennom egne aksjeselskap, settes det ikke av for utsatt på merverdi ved oppkjøp.

Salgsinntekter

Salgsinntekter vurderes til virkelig verdi av vederlaget, netto etter fradrag for merverdiavgift, returer og kjøpebonus. Inntekt fra salg av varer resultatføres når produktene er levert til kunden og det ikke er uoppfylte forpliktelser som kan påvirke kundens aksept av levering.

Driftskostnader

Driftskostnader resultatføres i samme periode som tilhørende inntekt.

Konsernregnskap / konsolidering / eliminering

Konsernregnskapet inkluderer Coop Hordaland SA og Coop Eiendom Vest AS og selskaper som Coop Hordaland SA og Coop Eiendom Vest AS har bestemmende innflytelse over. Bestemmende innflytelse oppnås normalt når konsernet eier mer enn 50 % av aksjene i selskapet, og konsernet er i stand til å utøve faktisk kontroll over selskapet. Monoritestinteresser inngår i konsernet egenkapital. Transaksjoner og mellomværende mellom selskapene i konsernet er eliminert. Konsernregnskapet er utarbeidet etter ensartede prinsipper, ved at datterselskapet følger de samme regnskapsprinsipper som morselskapet.

Oppkjøpsmetoden benyttes ved regnskapsføring av virksomhetssammenslutninger. Oppkjøpsmetoden innebærer :

- a) identifikasjon av overtakende part,
- b) identifikasjon av oppkjøpstidspunkt,
- c) måling og tilordning av anskaffelseskost og
- d) regnskapsføring av goodwill eller negativ goodwill.

Anskaffelseskost tilordnes identifiserbare eiendeler og forpliktelser til virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet, med goodwill som ufordelt differanse.

Virkelig verdi beregnes ut i fra estimert verdi på eiendeler og forpliktelser ved salg mellom villige, velinformerte parter.

Goodwill oppføres med både majoritens og minoritetens andel.

Mer-/mindreverdier som er identifisert ved konserndannelsen, resultatføres over samme periode og etter samme prinsipp som den underliggende eiendelen eller forpliktelsen.

Selskaper som er kjøpt eller solgt i løpet av året inkluderes i konsernregnskapet fra det tidspunktet kontroll oppnås og inntil kontroll opphører.

Tilknyttede selskaper er enheter hvor konsernet har betydelig (men ikke bestemmende) innflytelse, over den finansielle og operasjonelle styringen (normalt ved eiendeler på mellom 20 % og 50 %). Konsernregnskapet inkluderer konsernets andel av resultat fra tilknyttede selskaper regnskapsført etter egenkapitalmetoden fra det tidspunktet betydelig innflytelse oppnås og inntil slik innflytelse opphører.

Når konsernets tapsandel overstiger investeringen i et tilknyttet selskap, reduseres konsernets balanseførte verdi til null og ytterligere tap regnskapsføres ikke med mindre konsernet har en forpliktelse til å dekke dette tapet.

Driftstilskudd

Driftstilskuddene resultatføres samtidig med den inntekten det skal øke eller kostnaden det skal redusere. Resultatføring av tilskudd skjer først når det er sannsynlig at betingelsene for tilskuddet er eller vil bli oppfylt.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstilling er utarbeidet etter den indirekte metoden i samsvar med NRS(F).Posten Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd og andre kortsiktige, likvide plasseringer som umiddelbart og med uvesentlig kursrisiko kan konverteres til kjente kontantbeløp, og med forfallsdato kortere enn tre måneder fra anskaffelsestidspunktet

Rente Swap

Konsernets renterisiko er knyttet til langsiktige lån. Lån med flytende rente i underkonsernet Coop Eiendom Vest er eksponert for variabilitet i kontantstrømmene. For å redusere denne eksponeringen benytter underkonsernet renteswaper hvor flytende rente mottas og fast rente betales. Dersom kriteriene for sikringsbokføring er oppfylt inngår disse renteswapene og lånene i en kontantstrømsikring for regnskapsformål.

Kontantstrømsikring reflekteres ved at realiserte og urealiserte gevinster og tap på sikringsinstrumentet ikke resultatføres før det underliggende sikringsobjektet påvirker resultatregnskapet. Det skjer ingen regnskapsføring av sikringsinstrumentet før dette tidspunkt. Urealisert tap på renteswap pr. 31.12.18 er MNOK 15,4.

Note 2 Lønnskostnad, tall på ansatte, godtgjørelser, lån til ansatte m.m.

	MORSELSKAP		KONSERN	
Lønnskostnad	2018	2017	2018	2017
Lønn	320 263	304 239	320 263	304 239
Folketrygdavgift	44 230	42 897	44 230	42 897
Andre ytelser	19 055	12 838	19 055	12 838
Sum	383 548	359 974	383 548	359 974
Antall årsverk sysselsatt i året	727	715	727	715
Ytelser til ledende personer (tall i kr)	Lønn	Pensjonskostnader	Annen godtgjørelse	
Administrerende direktør	3 277 883	108 711	147 129	
Styret	540 200	0	0	
Andre tillitsvalgte	537 400	0	0	
Laget og tidligere administrerende direktør har pr 31.12.2018 inngått avtale om sluttvederlag i forbindelse med opphør av arbeidsforhold. Avtalen inkluderer lønn frem til opphørstidspunktet 30.06.2019, sluttvederlag som utbetales i perioden 01.07.2019 til 31.12.2020, samt pensjonsutbetalinger i perioden 01.07.2022 til 30.06.2027. Det er pr 31.12.2018 avsatt kr 15 531 000, som inkluderer alle avtalte ytelser samt arbeidsgiveravgift.				
Konstituerende direktør har en årslønn på kr. 2.500.000, og inngår i foretakets OTP-ordning.				
Etter gjeldende satser mottar styreleder kr. 140.000 i årlig honorar, nestleder i styret kr. 70.000 og hvert av styremedlemmene for øvrig samt 1.varamedlemmene kr. 50.000 hver i årlig honorar.				
Lån og garantier til fordel for:			Lån	Garantier
Ansatte, aksjeeiere, medlemmer av styret og bedriftsforsamling			0	0
Administrerende direktør har en generell bonusavtale som er basert på oppnådd resultat for Coop Hordaland. Utover dette foreligger ikke avtaler om bonus, etterlønn eller pensjon til administrerende direktør eller medlemmer av styret.				
	MORSELSKAP		KONSERN	
Revisor	2018	2017	2018	2017
Lovpålagt revisjon	541	529	739	725
Andre attestasjonstjenester	87	93	87	93
Andre tjenester utenfor revisjonen	472	375	691	597
Sum	1 100	997	1 517	1 415

Note 3 Varige driftsmidler

MORSELSKAP	Tomter	Bygn. og annen fast eiendom	Driftsløsøre inventar, verktøy o.l.	Sum
Anskaffelseskost 01.01.18	3 453	146 652	488 870	637 975
Tilgang kjøpte driftsmidler	0	22 829	30 288	53 117
Avgang	0	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12.18	3 453	168 481	519 158	691 092
Akkumulert avskrivning 31.12.18	0	63 589	310 167	373 756
Netto akk. nedskrivninger 31.12.18	0	6 000	23 350	29 350
Avskrivninger og nedskrivninger 31.12.18	0	69 589	333 517	403 106
Bokført verdi pr. 31.12.18	3 453	98 892	185 641	287 986
Årets avskrivninger	0	4 592	51 392	55 984
Økonomisk levetid		30 år	3–10 år	
Avskrivningsplan	Ingen	Lineær	Lineær	
Årlig leie av ikke balanseførte driftsmidler	0	122 106	0	122 106
Balanseførte leieavtaler inkl. anskaffelseskost	0	0	0	0
KONSERN	Tomter	Bygn. og annen fast eiendom	Driftsløsøre inventar, verktøy o.l.	Sum
Anskaffelseskost 01.01.18	141 457	495 729	516 663	1 153 849
Tilgang kjøpte driftsmidler	0	27 389	30 288	57 677
Avgang	0	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12.18	141 457	523 118	546 951	1 211 526
Akkumulert avskrivning 31.12.18	0	130 047	337 601	467 648
Netto akk. nedskrivninger 31.12.18	0	6 000	23 350	29 350
Avskrivninger og nedskrivninger 31.12.18	0	136 047	360 951	496 998
Bokført verdi pr. 31.12.18	141 457	387 071	186 000	714 528
Årets avskrivning	0	15 328	51 513	66 841
Økonomisk levetid		30–50 år	3–10 år	
Avskrivningsplan	Ingen	Lineær	Lineær	

Note 4 Andelsinnskudd i NKL

Coop Hordaland SA er medlem i Coop Norge SA som er samvirkelagenes sin fellesorganisasjon.

Andelsinnskuddet i Coop Norge SA fastsettes til kr. 75.000,- ved innmelding og deretter økes andelsinnskuddet årlig med 25% av det beløp Coop Norge det enkelte år utbetaler som kjøpeutbytte. Plikten til å øke andelsinnskuddet faller bort de år Coop Norge SA ikke gir kjøpeutbytte. Ansvar for Coop Norge SAs forpliktelser er begrenset til ansvarsinnskuddet. Rente på andelsinnskuddet er begrenset.

Note 5 Aksjer og andeler i andre foretak m.v. samt ansvarlige lån

MORSELSKAP (Tall i kr.)	Resultat	Egen-kapital	Eier-andel	Ansk.kost aksjer	Balanseført verdi på aksjer	Ansvarlig lån
Osøyro				4 000	4 000	
Fjord Line AS				2 000	2 000	
Reisemål Destinasjon Hardanger			0,8%	8 000	8 000	
Ulvik Næringsutvikling AS				5 000	5 000	
L.O.G				500	500	
DnB NOR ASA				58 926	58 926	
Borgstova i Vik			25,0%	15 000	1	
Coop Eiendom Vest AS	7 894 634	101 067 637	100,0%	143 730 080	143 730 080	
Hardangervegen AS				0	5 000	
Hardanger bade- og velværsenter AS				59 829	59 829	
Coop Hordaland Eiendom AS				130 000 000	204 644 000	
Tingsutbytte Åsane Bolig AS og Åsane Energi AS					2 086 353	
Sum datterselskaper				273 883 335	351 103 689	0

I tillegg har Coop Hordaland gitt et ansvarlig lån til Vestlundveien 9 AS på kr. 14 347 257.

Verdien av aksjene i Kvassnesvegen 3 og 5 AS ble i 2008 nedskrevet med 5,1 mill kr for å reflektere de underliggende verdiene i eiendommen. Ytterligere nedskrivninger er vurdert, men det er ikke gjort ytterligere nedskrivninger i 2018.

Note 6 Varer

		MORSELSKAP		KONSERN	
		2018	2017	2018	2017
Innkjøpte handelsvarer		286 969	287 227	286 969	287 227
Sum		286 969	287 227	286 969	287 227
Nedskrivning for ukurans	kr.	20 898	21 386	20 898	21 386

Note 7 Balanseført verdi på fordringar med forfall seinare enn eitt år

		MORSELSKAP		KONSERN	
		2018	2017	2018	2017
Andre fordringer		9 287	9 224	9 287	9 224
Ansvarlig lån til tilknyttede selskaper		33 196	30 305	18 568	16 208

Note 8 Medlem

Eierstruktur

Coop Hordaland SA er en medlemseid virksomhet med 133 955 medlemmer pr. 31.12.18.

Note 9 Egenkapital for morselskap

MORSELSKAP	Ansvars- innskudd	Felleseid ansvarskapital	Reserve- fond	Fond for kjøpeutbytte	Annen EK	Sum
Eigenkapital 01.01.18	37 978	20 926	22 821	35 317	157 046	274 088
<i>Årets endring i egenkapital:</i>						0
Økt medlemsinnskudd	2 188	0	0	0	0	2 188
Årets resultat	0	0	0	0	0	-1 400
Eigenkapital 31.12.18	40 166	20 926	22 821	35 317	155 646	274 877

Hvert medlem hefter for kr. 300,- som er ansvarsinnskudd etter ny ordning. Beløpet innbetales ved innmelding. Eldre medlemskap kan hefte for beløp som er mindre enn kr. 300,-.

Renter av ansvarsinnskudd godskrives medlemmene, men bare når overskuddet tillater det.

Valgbar til styrende organer er den som er myndig, har vært medlem minst 6 måneder, betalt ansvarsinnskudd og handlet for minst kr 8.000,- de siste seks måneder eller minst kr 16.000,- de siste tolv måneder.

KONSERN	Ansvars- innskudd	Fond	Minoritet	Sum
Eigenkapital 01.01.18	37 978	237 934	422	276 334
<i>Årets endring i egenkapital:</i>				
Økt medlemsinnskudd	2 188	0	0	2 188
Årets resultat til majoritet	0	727	0	727
Årets resultat til minoritet	0	0	11	11
Eigenkapital 31.12.18	40 166	238 661	434	279 261

Note 10 Pensjonskostnader, -midler og -forpliktelser

Sammensetning av samlede pensjoner og pensjonsforpliktelser

Selskapet er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon.

Selskapets pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i denne lov. Hovedpensjonsordningen som er en tilskuddsplan omfatter 846 personer og kostnadsføres etter hvert som premien påløper.

Totale pensjonsordninger har følgende kostnader:

Pensjonskostnad	2018	2017
Pensjonskostnad tilskuddsplan	5 734	5 859
Pensjonsforpliktelse	8 493	3 059
Avtalefestet pensjon	3 153	3 926
Arbeidsgiveravgift av øvrige pensjonsordninger	2 451	1 811
Sum pensjonskostnad	19 831	14 655

Note 11 Skattekostnad

	MORSELSKAP		KONSERN	
Betalbar skatt fremkommer slik:	2018	2017	2018	2017
Ordinært resultat før skattekostnad	-576	47 674	812	52 518
Permanente forskjeller	10	-1 955	-3 627	-9 364
Endring midlertidige forskjeller	20 995	- 5 666	23 244	-4 847
Avgitt konsernbidrag	0	0	0	0
Benyttet framførbart underskudd og godtgjørelse	0	0	0	0
Grunnlag betalbar skatt	20 429	40 053	20 429	38 307
Skatt 23% / 24%	4 699	9 613	4 699	9 577
Betalbar skatt på årets resultat	4 699	9 613	4 699	9 577
Resultat før skattekostnad	-576	47 674	812	52 518
Skatt 23% / 24% av resultat	-133	11 442	187	12 604
Resultatført skatt	824	12 843	74	12 413
Avvik	-956	-1 401	113	191
Skatt på formue	-900	-720	-900	-720
Avregning på fjorårets skatt	383	-923	383	-976
Skatt på permanente forskjeller	-2	469	834	2 247
Brutto endring utsatt skattefordel	-437	-227	-205	-360
Sum avvik	-956	-1 401	113	191
	MORSELSKAP		KONSERN	
Årets skattekostnad fremkommer slik:	2018	2017	2018	2017
Betalbar skatt på årets resultat	4 699	9 613	4 699	9 577
Formuesskatt	900	720	900	720
Avregning fjorårets skatt	-383	0	-383	980
Tilbakeføring utsatt skatt tidligere år	0	923	0	0
Skatt på permanente forskjeller	0	0	0	0
Brutto endring utsatt skattefordel	-4 392	1 586	-5 141	1 136
Årets totale skattekostnad	824	12 842	74	12 413
Spesifikasjon av grunnlag for utsatt skatt/utsatt skattefordel:				
Forskjeller som utlignes:				
Anleggsmidler	-28 182	-18 230	-4 570	17 025
Omløpsmidler	-20 647	-21 623	-20 647	-21 623
Utestående fordringer	-725	-600	-1 548	-1 802
Gevinst og tapskonto	16 643	20 805	17 064	12 210
Pensjoner	-10 791	-3 059	-10 791	-3 059
Underskudd til fremføring	0	0	0	0
Sum	-43 702	-22 707	-20 492	2 751
Utsatt skattefordel	-9 615	-5 223	-4 508	633
Skattesatsen er 23 % i 2018. Effekt på balanseført verdi på utsatt skattefordel inngår som endring i utsatt skattefordel. Utsatt Skatt er beregnet med 22 %.				

Note 12 Mellomværende med selskap i samme konsern (morselskap)

	Kundefordringer		Andre fordringer	
	2018	2017	2018	2017
Foretak i samme konsern	430	449	45 017	42 126
Sum	430	449	45 017	42 126

	Leverandørgjeld		Øvrig gjeld	
	2018	2017	2018	2017
Foretak i samme konsern	1 657	812	10 512	10 152
Sum	1 657	812	10 512	10 152

Note 13 Pantstillinger og garantier m.v.

	MORSELSKAP		KONSERN	
Bokført gjeld som er sikret ved pant o.l.:	2018	2017	2018	2017
Gjeld til kredittinstitusjoner	0	0	235 633	245 748
Annen langsiktig gjeld	0	0	0	0
Sum	0	300	235 633	245 748

	MORSELSKAP		KONSERN	
Bokført verdi av eiendeler som er beheftet med pant	2018	2017	2018	2017
Driftsløsøre, inventar, verktøy, maskiner	185 642	206 745	185 642	206 745
Bygninger	58 839	62 515	258 991	264 583
Totalt	244 481	269 259	444 632	471 327

Det er avgitt pant i varelager til Samvirkelagenes Garantifond AL som sikkerhet for medlemsinnskudd.

Note 14 Bankinnskudd

Bankinnskudd, kontanter o.l. omfatter bundne skattetrekksmidler med kr. 11 049 742.
Coop Hordaland har ubenyttede trekkfasiliteter på kassekreditt på kr. 50 000 000.

Note 15 Medlemsinnskudd

Medlemsinnskudd er det beløp et medlem har plassert i laget utover ansvarsinnskuddet.
Medlemsinnskuddene er sikret gjennom Samvirkelagenes Garantifond A/L.
Coop Hordaland SA har to typer innskuddskonti, medlemskonto og høyrentekonto.
Høyrentekonto er klassifisert under langsiktig gjeld og medlemskonto er klassifisert under kortsiktig gjeld.
I henhold til Garantifondets vilkår for garanti ligger rentesatsene på de to kontoene innenfor de maksimale rentesatsene som Samvirkelagenes Garantifond A/L godkjenner på medlemmenes låneinnskudd.

Note 16 Annen kortsiktig gjeld

	MORSELSKAP		KONSERN	
Annen kortsiktig gjeld består av:	2 018	2 017	2 018	2 017
Skyldig lønn og feriepenger	62 299	48 049	62 299	48 049
Tidsavgrensninger	3 633	4 121	3 633	4 121
Andre gjeldsposter	17 957	14 286	-4 760	-8 028
Sum	83 889	66 455	61 172	44 141

Note 17 Langsiktig gjeld

	MORSELSKAP		KONSERN	
	2 018	2017	2 018	2017
Gjeld med forfall mer enn fem år etter regnskapsårets slutt:	0	0	122 797	131 371
Langsiktig gjeld på låneinnskudd fra medlemmene har ikke fast forfallsstruktur.				

Note 18 Konsernselskaper og tilknyttede selskaper

Følgende selskap og underkonsern inngår i konsernet Coop Hordaland SA, foruten morselskapet Coop Hordaland SA:

Navn	Forretnings-kontor	Eierandel = stemmeandel	Anskaffelses-kost	Resultat	Egen-kapital	Konsoliderings-prinsipp
<i>Underkonsernet Coop Eiendom Vest AS består av følgende selskap *</i>						
CEV AS, morselskap	Bergen	100,0%		7 433	100 078	Oppkjøp
CEV Nyborg AS	Bergen	100,0%		2 496	5 763	Oppkjøp
CEV Kråkenes AS	Bergen	100,0%		598	4 308	Oppkjøp
CEV Vadmyra AS	Bergen	100,0%		402	1 981	Oppkjøp
CEV Fana AS	Bergen	100,0%		889	2 272	Oppkjøp
CEV Sverresplass AS	Voss	100,0%		-2 192	8 356	Oppkjøp
CEV Skulestadmo AS	Voss	100,0%		1 079	463	Oppkjøp
CEV Granvin AS	Granvin	100,0%		131	513	Oppkjøp
CEV Flåm AS	Flåm	100,0%		288	537	Oppkjøp
CEV Ulvik AS	Ulvik	100,0%		329	822	Oppkjøp
Vestlundveien 9 AS	Bergen	100,0%		-370	10 115	Oppkjøp
CEV Haukås AS	Bergen	100,0%		2 684	1 149	Oppkjøp
Torghuset AS	Austrheim	100,0%	31 246	1 004	8 370	Oppkjøp
Vaksdal Senter AS	Vaksdal	100,0%	4 000	-26	52	Oppkjøp
Øvrige selskaper i konsernet:						
Vaksdal Senter Utvikling AS	Vaksdal	69,6%	1 616	37	1 442	Oppkjøp

* Coop Eiendom Vest AS konsern er anskaffet i trinnvise kjøp. Kontroll ble oppnådd fra 2/8 2010, og underkonsernet er innregnet på dette tidspunkt. Resultatandel fra underkonsernet er tatt med fra og med kontrolloppløpning. Tilsvarende fremgangsmåte er brukt ved oppkjøp av CEV Haukås AS.

Etter oppkjøpsmetoden, er det for merverdier på eiendommer i konsernet som er eiet gjennom egne aksjeselskap, ikke avsatt for utsatt skatteforpliktelse da eventuelt salg av eiendommene vil skje gjennom salg av aksjer.

Tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet som er bokført i konsernregnskapet etter egenkapitalmetoden:

Navn	Eier-andel	Anskaffelses-kost	Bokført 1/1 2018	Kapital-endringer	Resultat-andel	Bokført 31/12 2018	Resultat
Kvassnesvegen 3 og 5 AS	50%	7 152	3 387		-141	3 246	-283
Borgstova i Vik	25%	15	2		0	0	0
Coop Hordaland Eiendom AS *	50%	50 000	187 650	427	5 392	193 469	10 783
Åsane Bolig AS	25%	1 732	1 708		-304	1 404	-1 216
Åsane Energi AS	25%	335	149		-160	-11	-640
		59 234	192 896	427	4 786	198 108	8 644

* Coop Hordaland Eiendom AS ble stiftet i 2016 og eier pr 31.12.2018 100 % av aksjene i Bergen Logistikkbygg AS og Åsane Utvikling AS.

Note 19 Transaksjoner med nærstående parter

Tilknyttede selskaper i konsernet	Eierandel
Coop Eiendom Vest AS	100 %
Vaksdal Senter Utvikling AS	69 %
Vaksdal senter AS	100 %
Coop Hordaland Eiendom AS	50 %

Gruppen foretar flere forskjellige transaksjoner med tilknyttede selskaper. Alle transaksjonene er foretatt som en del av den ordinære virksomheten og til armlengdes priser. De vesentligste transaksjonene som er foretatt er som følger:

- A) Salg av tjenester til Coop Eiendom Vest AS, Vaksdal Senter Utvikling AS og Vaksdal Senter AS for henholdsvis MNOK 2,9 og MNOK 2 i 2018 og 2017.
- B) Leie av eiendom fra Coop Eiendom Vest AS og Vaksdal Senter AS. Totale leiebetalinger fra konsernet til Coop Eiendom Vest og Vaksdal Senter Utvikling AS utgjorde MNOK 47 i 2018 og MNOK 42,9 i 2017.

Balansen inkluderer følgende beløp som følge av transaksjoner med tilknyttede selskaper:

	2 018	2 017
Kundefordringer	430	449
Leverandørgjeld	1 657	812
Sum	2 087	1 261

Note 20 Salgsinntekter

All omsetning skjer fra utsalgssteder i Hordaland og dessuten Vik i Sogn og Flåm i Sogn og Fjordane.

Coop Hordaland			Coop Hordaland Konsern	
2 018	2 017		2 018	2 017
2 568	2 504	Dagligvare	2 568	2 504
209	215	Faghandel	209	215
620	592	Bygg	620	592
		Andre driftsinntekter	82	115
3 397	3 311	Sum salgsinntekter	3 479	3 426

Note 21 Forhold etter balansedagen

Det har ikke inntruffet forhold etter balansedagen som har betydning for bedømmelsen av årsregnskapet eller konsernregnskapet.

KPMG AS
Kanalveien 11
Postboks 4 Kristianborg
5822 Bergen

Telephone +47 04063
Fax +47 55 32 11 66
Internet www.kpmg.no
Enterprise 935 174 627 MVA

Til generalforsamlingen i Coop Hordaland SA

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Coop Hordaland SA sitt årsregnskap som viser et overskudd i konsernregnskapet på TNOK 738 og et underskudd i selskapsregnskapet på TNOK 1 400. Årsregnskapet består av:

- selskapsregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2018, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper, og
- konsernregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2018, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening:

- er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter
- gir det medfølgende selskapsregnskap et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Coop Hordaland SA per 31. desember 2018 og av lagets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.
- gir det medfølgende konsernregnskapet et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til konsernet Coop Hordaland SA per 31. desember 2018 og av konsernets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av laget og konsernet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

KPMG AS, a Norwegian limited liability company and member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity.

Statsautoriserte revisorer - medlemmer av Den norske Revisorforening

Offices in:

Oslo	Elverum	Mo i Rana	Stord
Alta	Finnsnes	Molde	Straume
Arendal	Hamar	Skien	Tromsø
Bergen	Haugesund	Sandefjord	Trondheim
Bodø	Knarvik	Sandnessjøen	Tynset
Drammen	Kristiansund	Stavanger	Ålesund

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet er ledelsen ansvarlig for å ta standpunkt til lagets og konsernets evne til fortsatt drift, og på tilbørlig måte å opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betyggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av lagets og konsernets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av regnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om lagets og konsernets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiserer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at laget og konsernet ikke fortsetter driften.

- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.
- innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis vedrørende den finansielle informasjonen til enhetene eller forretningsområdene i konsernet for å kunne gi uttrykk for en mening om det konsoliderte regnskapet. Vi er ansvarlige for å lede, følge opp og gjennomføre konsernrevisjonen. Vi alene er ansvarlige for vår revisjonskonklusjon.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om andre lovmessige krav

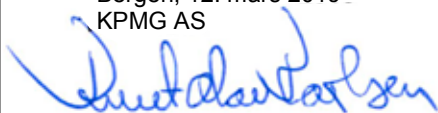
Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til resultatdisponering er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av lagets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Bergen, 12. mars 2019
KPMG AS

Knut Olav Karlsen
Statsautorisert revisor

Årsmøtet i Coop Hordaland SA

Melding fra Kontrollkomiteen for 2018

Kontrollkomiteen i Coop Hordaland Sa har i 2018 hatt 4 møter.

Kontrollkomiteen har gjennomgått årsmelding, selskapsregnskap og konsernregnskap for regnskapsåret 2018. Årsmeldingen inneholder årsmelding, selskapsregnskap, konsernregnskap, kontantstrømoppstilling og noter.

Selskapsregnskapet og konsernregnskapet består av årsmelding, balanse pr. 31.12.18, resultatregnskapet, kontantstrømoppstilling og noter.

Kontrollkomiteen har gjennomgått alle styreprotokollene og protokollene fra møter i Årsmøtet/ekstraordinære Årsmøter.

Selskapets revisor har vært kalt inn ved behov.

Medlemmene av Kontrollkomiteen mener at Coop Hordaland Sa drives i henhold til vedtektene og vedtak gjort i lagets øverste organ Årsmøtet, og den alminnelige lovgivingen.

På møte den 12.03.19 gjorde Kontrollkomiteen følgende vedtak:

Kontrollkomiteen anbefaler at den fremlagte årsmeldingen med selskapsregnskap og konsernregnskap blir fastsatt som Coop Hordaland Sa sin årsmelding og selskapsregnskap for regnskapsåret 2018.

Bergen 12.03.19

Berit H. Opdal
Leder

Odd Matre
Medlem

Olav Kåre Karlsen
Medlem

Økologisk kylling fra Hardanger

Mange er opptatt av miljø, bærekraftig produksjon og egen helse. Derfor har vi utviklet Coop Änglamark – vår egen serie med økologiske, miljø- og allergivennlige varer.

Coop Änglamark økologisk kylling kommer fra den økologiske Homlagarden i Hardanger. Her har kyllingene god boltreplass både ute og inne. De får økologisk fôr og fri tilgang til uteareal. Dette gjør at kyllingene får en langsom og naturlig vekst som gir kjøttet farge, mørhet og mye smak. Økologisk fôr inneholder råvarer uten rester av sprøytemidler og er naturligvis uten narasin. Rikelig med plass, uteliv og økologisk fôr gir kyllingene god helse og trivsel. Dette gir oss kyllingprodukter vi kan spise med god samvittighet.

KJØPER DU ÄNGLAMARK FÅR FLERE BARN DELTA I IDRETT!

Deler av salget fra Änglamark dekker treningsavgift
for barn som ellers ikke får delta i idrett.

Les mer på
coopdugnaden.no

 Røde Kors

**VI HEIER
PÅ ALLE**

coop
litt ditt